מוסדות המייש״ך

סדר קרבן פסח

לאמירה בערב פסח אחר תפילת מנחה במקום הקרבתו

מוסדות הרב בניהו שמואלי המייש״ר בת ים – בנשיאות המקובל הצדיק רבי בניהו שמואלי שליט״א

מלוקט מסדר היום, מכף החיים פלאג׳י ומכף החיים סופר (סי׳ חת״ן), עם הוספה מהגאון יעב״ץ

מתי וכיצד אומרים

- בערב פסח, לאחר הכנת צורכי החג ותפילת מנחה, יקרא את סדר קרבן פסח בזמנו.
- יכוון בקריאתו שתעלה במקום הקרבת הקרבן, בבחינת ונשלמה פרים שפתינו.
- בעת האמירה ידאג על חורבן בית המקדש ויתחנן לפני הבורא שיבנהו במהרה בימינו.

סדר זה מלוקט מסדר היום מכף החיים פלאג׳י ומכף החיים סופר סי׳ חת״ן ועוד. אחר שהכין צורכי היום, יתפלל מנחה שהיא כנגד תמיד של בין הערבים, ואח״כ יעסוק בענין קרבן פסח שהיו מקריבים אותו בזמן שביהמ״ק היה קיים. הירא והחרד לדבר ה׳ יקרא סדר הפסח בעתו ובזמנו לקיים דבר בעתו מה טוב. וכל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם, ולקיים ״ונשלמה פרים שפתינו״, שתעלה קריאתו במקום הקרבתו. וידאג על חרבן הבית, ויתחנן לפני בורא עולם שיבנה בב״א:

וזה סדר הקריאה:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה צִוִּיתָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ, וְאַחֲרָיו לְהַקְרִיב קָרְבַּן פֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה שֶׁהוּא אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ נִיסָן אַחַר חֲצוֹת הַיּוֹם, וְלִהְיוֹת כֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם. וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וּבָטַל הַתָּמִיד וְקָרְבַּן פֶּסַח, וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ, וְאַתָּה אָמַרְתָּ וְנִשַּׁלְּמָה פָּרִים שִׂפְתֵינוּ. לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁיִּהְיֶה שִׂיחַ

שִׁפְתוֹתֵינוּ זֶה חָשׁוּב וּמְקֻבָּל וּמְרֻצֶּה לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד וְקָרְבַּן פֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ וְעָמַדְנוּ עַל מַעֲמָדוֹ וְדִבְּרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁיר וּבְהַלֵּל. וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

פרשת קרבן התמיד

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיְיָ כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָּמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשָׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ : וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיְיָ : וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ :

פרשת קרבן פסח

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: דַּבְּרוּ אֶל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בֶּעָשֹׂר לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְיִקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׂה לְבֵית־אָבֹת שֶׂה לַבָּיִת: וְאִם־יִמְעַט הַבַּיִת מִהְיוֹת מִשֶּׂה וְלָקַח הוּא וּשְׁכֵנוֹ הַקָּרֹב אֶל־בֵּיתוֹ בְּמִכְסַת נְפָשֹׁת אִישׁ לְפִי אָכְלוֹ תָּכְסוּ עַל־הַשֶּׂה: שֶׂה תָמִים זָכָר בֶּן־שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן־הַכְּבָשִׂים וּמִן־הָעִזִּים תִּקָּחוּ: וְהָיָה לָכֶם לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה

וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל עֲדַת־יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַרְבָּיִם: וְלָקְחוּ מִן־הַדָּם וְנָתְנוּ
עַל־ שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל־הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם: וְאָכְלוּ
אֶת־הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צְלִי־אֵשׁ וּמַצּוֹת עַל־מְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ: אַל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ
נָא וּבָשֵׁל מְבֻשָּׁל בַּמָּיִם כִּי אִם־צְלִי־אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל־כְּרָעָיו וְעַל־קִרְבּוֹ: וְלֹא־
תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְהַנּוֹתָר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹפוּ: וְכָכָה תֹּאכְלוּ אֹתוֹ
מָתְנֵיכֶם חֲגֻרִים נַעֲלֵיכֶם בְּרַגְלֵיכֶם וּמַקֶּלְכֶם בְּיֶדְכֶם וַאֲכַלְתֶּם אֹתוֹ בְּחִפָּזוֹן פֶּסַח
הוּא לַיְיָ׃

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח כָּל־בֶּן־נֵכָר לֹא־יֹאכַל בּוֹ: וְכָל־
עֶבֶד אִישׁ מִקְנַת־ כֶּסֶף וּמַלְתָּה אֹתוֹ אָז יֹאכַל בּוֹ: תּוֹשָׁב וְשָׂכִיר לֹא־יֹאכַל בּוֹ:
בְּבַיִת אֶחָד יֵאָכֵל לֹא־תוֹצִיא מִן־הַבַּיִת מִן־הַבָּשָׂר חוּצָה וְעֶצֶם לֹא תִשְׁבְּרוּ־בוֹ:
כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: וְכִי־ יָגוּר אִתְּךָ גֵּר וְעָשָׂה פֶּסַח לַיְיָ הִמּוֹל לוֹ כָּל־
זְכָר וְאָז יִקְרַב לַעֲשֹׂתוֹ וְהָיָה כְּאֶזְרַח הָאָרֶץ וְכָל־עָרֵל לֹא־יֹאכַל בּוֹ: תּוֹרָה אַחַת
יִהְיֶה לָאֶזְרָח וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם: וַיַּעֲשׂוּ כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶת־
מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ׃

סדר עבודת קרבן פסח

וּבְכֵן כָּךְ הָיָה סֵדֶר עֲבוֹדַת קָרְבַּן פֶּסַח בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ. בְּיוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר אַחַר חֲצוֹת שׁוֹחֲטִים תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם וּמַקְטִירִים קְטֹרֶת. וּמֵטִיבִים הַנֵּרוֹת שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם וְאַחַר כָּךְ מְבִיאִים מִן הַכְּבָשִׂים אוֹ מִן הָעִזִּים זָכָר בֶּן שָׁנָה לְקָרְבַּן פֶּסַח. הַפֶּסַח נִשְׁחָט בְּשָׁלֹשׁ כִּתּוֹת, וְאֵין כַּת פָּחוֹת מִשְּׁלוֹשִׁים אִישׁ,

שֶׁנֶּאֱמַר: ״וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ כֹּל קְהַל עֲדַת-יִשְׂרָאֵל״. וְשׁוֹחֲטִים אוֹתוֹ בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה, וּשְׁחִיטָה כְּשֵׁרָה בְּיִשְׂרָאֵל. נִכְנָסָה כַּת רִאשׁוֹנָה עַד שֶׁתִּתְמַלֵּא הָעֲזָרָה, וְנוֹעֲלִים דַּלְתוֹת הָעֲזָרָה וּמַתְחִילִים לִשְׁחֹט פִּסְחֵיהֶם, וְכָל-זְמַן שֶׁהֵם שׁוֹחֲטִין וּמַקְרִיבִים, קוֹרְאִים הַלְוִיִּם אֶת הַהַלֵּל בְּשִׁיר, וְיִשְׂרָאֵל עוֹנִים רָאשֵׁי פְּרָקִים.

אִם גָּמְרוּ לָשִׁיר וַעֲדַיִן לֹא הִשְׁלִימָה הַכַּת לְהַקְרִיב, שׁוֹנִים אֶת הַהַלֵּל, וְאִם לֹא הִשְׁלִימוּ, מְשַׁלְּשִׁים הַהַלֵּל, וּמֵעוֹלָם לֹא שִׁלְּשׁוּ. עַל כָּל-קְרִיאָה וּקְרִיאָה תּוֹקְעִים שָׁלוֹשׁ תְּקִיעוֹת בַּחֲצוֹצְרוֹת, תְּקִיעָה תְּרוּעָה וּתְקִיעָה, וְהַכֹּהֲנִים עוֹמְדִים שׁוּרוֹת שׁוּרוֹת וּבִידֵיהֶם כֵּלִים שֶׁל כֶּסֶף וּכְלֵיכִים שֶׁל זָהָב, שׁוּרָה שֶׁכֻּלָּהּ כֶּסֶף כֶּסֶף, וְשׁוּרָה שֶׁכֻּלָּהּ זָהָב זָהָב, וְלֹא הָיוּ מְעֹרָבִים כְּדֵי שֶׁיְּהֵא לָהֶם נוֹי. שָׁחַט הַשּׁוֹחֵט וְקִבֵּל הַכֹּהֵן אֶת הַדָּם מִצַּוָּאר הַטָּלֶה בִּכְלִי זָהָב, וְנוֹתְנוֹ לַחֲבֵרוֹ שֶׁבְּרֹאשׁ הַשּׁוּרָה, וַחֲבֵרוֹ לַחֲבֵרוֹ (כְּדֵי שֶׁיִּתְעַסְּקוּ רַבִּים בַּמִּצְוָה), עַד שֶׁמַּגִּיעַ הַדָּם אֵצֶל הַכֹּהֵן הַקָּרוֹב לַמִּזְבֵּחַ. וְשׁוֹפְכוֹ שְׁפִיכָה אַחַת כְּנֶגֶד הַיְסוֹד, וּמְקַבֵּל הַמָּלֵא תְּחִלָּה, וּמַחֲזִיר הָרֵיקָם לַחֲבֵרוֹ וַחֲבֵרוֹ לַחֲבֵרוֹ. מְקַבֵּל הַמָּלֵא תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ מַחֲזִיר הָרֵיקָם.

וְאַחַר כָּךְ תּוֹלִים הַבְּעָלִים אֶת הַפֶּסַח וּמַפְשִׁיטִים אוֹתוֹ וְקוֹרְעוֹ, וּמְמַחֶה אֶת קִרְבָּיו עַד שֶׁיֵּצֵא הַפֶּרֶשׁ, וּמוֹצִיא אֶת הָאֵמוּרִין הַחֵלֶב שֶׁעַל הַקֵּרֶב וְיוֹתֶרֶת הַכָּבֵד וּשְׁתֵּי הַכְּלָיוֹת וְהַחֵלֶב שֶׁעֲלֵיהֶם וְהָאַלְיָה לְעֹמַת הָעָצָה, וְנוֹתְנָם בִּכְלִי שָׁרֵת וּמוֹלְחָם וּמַקְטִירָם הַכֹּהֵן עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ.

שֶׁלְּמוֹ מִלְּהַקְרִיב, פּוֹתְחִים דַּלְתוֹת הָעֲזָרָה וְיוֹצֵאת כַּת רִאשׁוֹנָה וְנִכְנֶסֶת כַּת שְׁנִיָּה וְנוֹעֲלִים דַּלְתוֹת הָעֲזָרָה. יָצְאָה כַּת שְׁנִיָּה, נִכְנֶסֶת כַּת שְׁלִישִׁית, כְּמַעֲשֶׂה כַּת רִאשׁוֹנָה כֵּן מַעֲשֶׂה כַּת שְׁנִיָּה וּשְׁלִישִׁית.

אם חל ערב פסח בשבת יאמר:

וּכְשֶׁחָל אַרְבָּעָה עָשָׂר לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת, שְׁחִיטָתוֹ וְזְרִיקַת דָּמוֹ וּמִיחוּי קְרָבָיו וְהֶקְטֵר חֲלָבָיו דּוֹחִין אֶת הַשַּׁבָּת, שֶׁנֶּאֱמַר: "בּוֹ בְּמוֹעֲדוֹ", אֲבָל שְׁאָר עִנְיָנָיו אֵינָם דּוֹחִים אֶת הַשַּׁבָּת. וְכֵן צְלִיָּתוֹ וְהַדָּחַת קְרָבָיו אֵינָם דּוֹחִים אֶת הַשַּׁבָּת, שֶׁהֲרֵי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹתָן לְאַחַר הַשַּׁבָּת. וְאֵין מוֹלִיכִים אֶת הַפֶּסַח לְבֵיתוֹ בְּשַׁבָּת, אֶלָּא כַּת רִאשׁוֹנָה יוֹצְאִים עִם פִּסְחֵיהֶם וּמִתְעַכְּבִים בְּהַר הַבַּיִת, וְכַת שְׁנִיָּה יוֹצְאִים בְּפִסְחֵיהֶן וְיוֹשְׁבִים בַּחֵיל (בֵּין הַסּוֹרֵג לָעֲזָרַת נָשִׁים), כַּת שְׁלִישִׁית עוֹמְדִים בִּמְקוֹמָם בָּעֲזָרָה, וְשׁוֹחִין הַכֹּל עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת. חָשְׁכָה, יָצְאוּ הַכֹּל וְצָלוּ פִּסְחֵיהֶם (ע״כ כשחל י״ד ביום שבת).

לְאַחַר שֶׁיָּצְאוּ כֻּלָּם, מַדִּיחִים אֶת הָעֲזָרָה מִפְּנֵי לִכְלוּךְ הַדָּם שֶׁהָיָה בָּהּ. וְכֵיצַד מַדִּיחִים אוֹתָהּ, אַמַּת הַמַּיִם מְהַלֶּכֶת בָּעֲזָרָה, וּכְשֶׁהֵן רוֹצִין לְהַדִּיחַ הָעֲזָרָה פּוֹקְקִים אֶת נֶקֶב יְצִיאָתָהּ, וְהַמַּיִם פּוֹשְׁטִים וְהוֹלְכִים עַל גְּדוֹתֵיהֶם וּמַדִּיחִים אֶת כָּל הָעֲזָרָה שֶׁרִצְפָּה שֶׁל שַׁיִשׁ הָיְתָה כֻּלָּהּ, וְהַמַּיִם מְקַבְּצִים כָּל דָּם וְכָל לִכְלוּךְ בָּעֲזָרָה, וְאַחַר כָּךְ פּוֹתְחִים הַנֶּקֶב, וְהַכֹּל יוֹצֵא עַד שֶׁתִּשָּׁאֵר הָרִצְפָּה נְקִיָּה וּמְשֻׁפָּה, וְזֶהוּ כְּבוֹד הַבַּיִת. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו.

הוספה מהגאון יעב״ץ:

[יצאו כל אחד עם פסחו וצלו אותם, כיצד צולין אותו, מביאין שיפוד של רימון תוחבו מתוך פיו עד בית נקובתו ותולהו לתוך התנור והאש למטה, ותולה כרעיו ובני מעיו חוצה לו, ואין מנקרין את הפסח כשאר הבשר.

כשמקריבין את הפסח בראשון מקריבין ביום י״ד זבח שלמים מן הבקר או מן הצאן גדולים או קטנים זכרים או נקבות והיא נקראת חגיגת ארבעה עשר. על זה נאמר בתורה וזבחת פסח לה׳ אלהיך צאן ובקר ולא קבעה הכתוב חובה אלא רשות בלבד. מכל מקום היא כחובה מדברי סופרים כדי שיהא הפסח נאכל על השובע.

אימתי מביאין עימו חגיגה בזמן שהוא בא בחול בטהרה ובמועט ונאכלת לשני ימים ולילה אחד, ודינה ככל תורת זבח השלמים, טעונה סמיכה ונסכים ומתן דמים שתים שהן ארבע ושפיכת שיריים ליסוד. זהו סדר עבודת קרבן פסח וחגיגה שעמו בבית אלהינו שיבנה בב״א.]

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ, טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֵשׁ לָנוּ, שׁוּבָה עָלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ, בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה, כּוֹנֵן בֵּית מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ, הַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ, שַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ, וְהָשֵׁב שְׁכִינָתְךָ לְתוֹכוֹ, וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם, וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם. וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנַעֲשֶׂה קָרְבַּן הַתָּמִיד וְקָרְבַּן הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ, וְנֹאכַל שָׁם מִן הַזְּבָחִים וּמִן הַפְּסָחִים אֲשֶׁר יַגִּיעַ דָּמָן עַל קִיר מִזְבַּחֲךָ לְרָצוֹן, וְנוֹדֶה לְךָ שִׁיר חָדָשׁ עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

מוסדות הרב בניהו שמואלי המייש״ר בת ים
בנשיאות המקובל הצדיק רבי בניהו שמואלי שליט״א
ravbenayahu.co.il · 03-5520004